

Notat om have-parkaffald

Notatet er udarbejdet i samarbejde med Helle Paludan Pedersen, Miljøogsagsbehandler, LandMiljø, Ålborg Kommune, Tina Bjerre, Renovest, Vesthimmerlands Kommune, Michael Tersbøl, Biogasrådgiver, ØRD, Landmand John Klit, Kim Buus, Preben Drastrup, Eskil Romme, Klaus Sørensen, Thomas Gellert og Per Bundgaard samt Bjarne Hansen, Økologikonsulent, Økologisk Landsforening.

Der ligger en opgave i, at finde ud af hvilken fysisk kvalitet have-parkaffald har fra de forskellige kommuner, som de involverede landmænd får have-parkaffald fra, og hvor egnet det er til udspredning og hvilken proces produktet har været igennem inden levering til landmænd. Det betyder meget for landmanden om det er meget forurenede materialer med fx plastic og glas og om der er mange spiredygtige ukrudtsfrø i og hvordan det er at sprede med de maskiner der normalt er til rådighed på et landbrug. Samtidig er der spørgsmål om pris for produktet i forhold til den gødningsmæssige og jordforbedrende effekt. Transport betyder en del for prisen, med læsning og transportlængde samt udspredning. Derfor er det økonomisk interessant, at levere produktet til slutbrugeren når det alligevel er under transport, i forhold til at levere produktet, når landmanden ønsker at udsprede produktet. Derfor er dialog imellem parterne vigtig, af hensyn til logistik og tillid til produktkvaliteten.

Der sker jo løbende en produktion af have-parkaffald og det kræver store lagerpladser ved de kommunale genbrugspladser. Derfor er der et ønske fra disse om at køre produktet ud til landmænd løbende over året, så de kan lagre produktet. Der er også en årsvariation af produktet, men det ser ikke ud til at det betyder noget særligt for indhold eller brugen af produkt til gødning til landmænd. Mange landmænd har muligheder for oplagring og videre kompostering, og det har den fordel at de kender mængden der kan tildeles markerne ved gødningsplanlægning. Så er der ingen afhængighed af levering fra GB til en evt. udspretningsdato når vejret er til det og det passer ind i landmandens arbejde.

Der er udført besøg ved en række landmænd der har modtaget have-parkaffald for at vurdere kvaliteten af have-parkaffaldet og opsamle deres erfaringer med produktet.

Der har været en god dialog omkring levering – fast plads hvor lastbilen af læsse af – leveringstidspunkt i forhold til udbringning - yderligere kompostering af materialet hvor det er nødvendigt – levering af aftalt mængde i tons – hvad er det for et materiale der leveres i forhold til neddeling af materialet og komposteringstemperatur i forhold til muligheden for spiredygtige ukrudtsfrø.

Fra en kommune er alle landmænd tilfreds med det leverede produkt og ser ingen problemer med udbringning af materialet eller lugtgener eller andet. De er meget tilfredse med analysetal og den proces have-parkaffaldet har været igennem inden levering og den gode dialog der har været omkring de overvejelser omkring kvalitet de har haft – det har været en stor fordel, med hensyn til mængder, at 3 landmænd kunne samarbejde om at aftage en stor mængde på en gang.

Fra en anden kommune er have-parkaffaldet desværre en del forurenede med sorte plasticpande som er iturevne, samt anden plastic. Der er lidt store grenrester med, som ikke betyder noget ved nedpløjning, men som ikke bør spredes på kløvergræsmarker. Generelt har det været let at håndtere og spredningen er effektiv med almindelig staldgødningsspreder med tallerkner. Der har også her været en god dialog omkring produktet og landmanden har vidst hvad der blev leveret.

Konklusionen på de forskellige besøg omkring det leverede have-parkaffald er, at have-parkaffald er meget forskellige produkter i forhold til den proces det har været igennem inden levering og det skal både leverandør og modtager være klar over. Der skal være en klar forventningsafstemning omkring produktkvaliteten i forhold til urenheder.

Der er ikke praktiske problemer med aflevering, udspredning eller gener i øvrigt. Analysetal ligner det der er beskrevet i Gødningskataloget og have-parkaffaldet er hurtigt omsat i marken når det er spredt.

Virningen til afgrøderne er svær at bedømme ud fra markbesøg på så kort en tid, det må forventes, at der skal en længere periode til med udbringning på et areal, før en gødningsvirkning eller jordforbedring kan konstateres. Det vil være oplagt at lave markforsøg med have-parkaffald i større skala.

Bjarne Hansen, Økologikonsulent, Økologisk Landsforening